

[Hendriksen.]

særdeles vel, havde Landarbejderne i Juni Måned, altsaa i Sommeren 1928, en samlet Timeløn paa 45,11 Pf. eller ca. 40 danske Ø. i Timen. Det var de mandlige Landarbejdere, der fik dette, og heraf fik de kun 15 Pf. eller 13 Ø. kontant, Resten paa anden Maade, af Arbejdsgiverne. De kvindelige Landarbejdere fik 23 Pf. lig med 20 danske Ø. kontant pr. Time for deres Arbejde. Jeg tror dog nok, man har Lov til at sige, at Forholdene for danske Landarbejdere, selv om de ingenlunde er ideelle — det erkender jeg villigt —, i enhver Henseende er bedre end Forholdene for de tyske Landarbejdere. Hertil kommer, at Slesvig-Holsten er en af de tyske Provinser, hvor Forholdene er bedst, der er andre Dele i det tyske Rige, hvor Lønningerne for Landarbejdere er ringere. Jeg synes dog, det kunde have en vis Betydning for ærede Medlemmer at faa dette at vide. Jeg vil ogsaa gerne angaaende Forholdene i Tyskland i det hele have Lov til at henlede Opmærksomheden paa, at de tyske Tekstil- og Jernindustriarbejders Lønninger ligger mindst 30—40 pCt. lavere end Lønningerne her i Landet, og at Arbejdsløsheden i Tyskland er stigende og Nøden meget stor. Jeg tror derfor, jeg har Lov til at sige, at Forholdene for Arbejderne er væsentlig bedre her i Danmark, end de er i Tyskland, og det er med den største Glæde, jeg konstaterer dette Faktum.

Axel Møller: Det er jo en let Sag at kritisere det foreliggende Lovforslag, jeg har ogsaa selv i Fjor kritiseret det da foreliggende, det findes i Rigsdagstidenden Sp. 6458. Det nu foreliggende Lovforslag lider ogsaa af visse Skavanker; det kan ikke nægtes, at den formelle Affattelse paa visse Punkter er mangelfuld, og at Lovforslaget i Realiteten ikke byder Domstolene megen Vejledning. Ordene „paa uberettiget Maade“ i § 1 og § 3 vilde jeg fortolke som retsstridigt i videre Forstand, ligesom den højtærede Justitsminister, men derefter maa jeg erkende, at der ikke bliver noget synderligt Indhold i § 1, Bestemmelsen om de kollektive Aftaler. Skal der tillægges Lovens § 1 nogen Betydning, maa det nærmest være den, at Lovgivningsmagten antagelig

vil slaa den hidtil gældende Praksis fast paa dette Omraade og muligt give Domstolene et Grundlag for videre Udvikling af denne. Men der kan efter min Mening kun være Tale om at ramme urimelige og ublu Prisaftaler og lignende, der bør ikke være Tale om at opfatte Loven som en Beskyttelseslov overfor Smudskonkurrence og den Slags, det er der ikke Hjemmel for. Ogsaa paa andre Punkter er Udtrykkene svævende, der er intet oplyst om, hvad man skal forstaa ved Ordet „Forfølgelse“ i § 3, og endelig mangler der i Anledning af den meget høje Bødestraf: indtil 100 000 Kr., passende Afsoningsregler, hvilke vi jo først vil faa ved den nye Straffelov.

Naar jeg trods disse Mangler vil stemme for det foreliggende Lovforslag, er det ikke, fordi Pisen paa nogen som helst Maade er svunget over mig, eller der er gjort noget som helst Forsøg paa at lægge et Pres paa mig — det er ikke sket og vilde for øvrigt heller ikke have nyttet noget, men det er af to Grunde. Den ene er den, at der efter min Mening virkelig i høj Grad trænges til et effektivt Værn for den personlige Frihed mod Tyranni og Tvang; det er ikke Organisationerne som saadanne, man paa nogen Maade vil til Livs, men det er Misbruget gennem Tvang og Tyranni, hvorved man vil knægte den enkeltes Frihed paa disse Omraader. Den anden Grund er den, at Lovforslaget — det erkender jeg — er affattet med en vis Forsigtighed, som er paa sin Plads, naar man skal begynde en Lovgivning paa dette, jeg indrømmer meget vanskelige og i mange Retninger ømtaalelige Omraade.

Holstein: Den højtærede Justitsminister lod mig i Gaar forstaa, at han med ædel og højsindet Bortseen fra mit Niveau havde besvaret alle de saglige Spørgsmaal, jeg rettede til ham. Jeg vil sige til den højtærede Justitsminister, at jeg tror, den højtærede Regering vilde gøre sig selv en ikke ringe Tjeneste, hvis den ikke talte for højt om Niveau, i hvert Fald ikke i Forbindelse med dette Lovforslag. Endvidere vil jeg sige til den højtærede Justitsminister, at han kun har besvaret et eneste af de saglige Spørgsmaal, jeg rettede til ham; alle de andre Spørgsmaal har han besvaret enten med Selvfølgeligheder eller